

Predikan i Kyrkhults kyrka 2012 av Tobias Bäckström

Midsommardagen

”Skapelsen”

1 Mos 1:1-13

Apg 14:15-17

Jh 1:1-5

Ps: 751, 714, 202, 11

Människor som är adopterade som barn vill gärna söka sina rötter. Man vill veta var man kommer ifrån, man vill veta sitt biologiska ursprung. Vårt ursprung har alltid varit en viktig fråga.

Och de flesta av oss vet också detta, vilka som är våra föräldrar, var vi är födda. Och genom släktforskning som blivit så populärt så kan man söka sina rötter ändå längre bak i tiden. Men samtidigt: att bara veta detta är inte nog. Det biologiska ursprunget är viktigt men inte tillräckligt för att vi ska först vilka vi är. Vi har också ett djupare ursprung.

Dagens första läsning är de första verserna ur skapelseberättelsen och den börjar med orden ”I begynnelsen”, ”från början”. Ja, ursprung handlar ju om början, och detta är alltså den yttersta början av allting. Var och när började allt? Och framförallt av vem?

Jo, läste vi, i begynnelsen skapade Gud. Det är Gud som är början till allt. Han är vårt ursprung. Inte bara så att han är ursprunget till hela skapelsen och mänskligheten som helhet, utan han är vårt personliga ursprung till var och en av oss, varje enskild människa. Budskapet som kommer till oss på midsommardagen är att vi är skapade av Gud. Det är inte tillfälligheter som gör att vi befinner oss här, det finns en tanke och en mening bakom. Vi finns för att Gud har velat det.

Ordet för ”i” kan också betyda ”genom”. *Genom* begynnelsen skapade Gud. Och den som är begynnelsen, början är Kristus. ”Jag är A och O, början och slutet” säger han i Uppenbarelseboken. Och som vi läste i dagens evangelium ur Johannesprologen: ”Allt blev till genom Ordet, Kristus”.

Kristus fanns alltså med från allra första början, han är hela skapelsens ursprung. Detta skriver även Paulus i sitt brev till kolosserna: ”ty i honom skapades allt i himlen och på jorden”.

Kristus är vårt ursprung.

Den yttersta verkligheten är alltså personlig. Den yttersta verkligheten är inte endast energi och materia. Vårt medvetande, våra tankar och själsliv är inte bara resultatet av en fantastisk slump. Vår personlighet härstammar från en ännu större personlighet, från Gud själv. Han har skapat oss med en avsikt och en mening.

Varje människa behöver mening för att leva. Om man upplever att ens liv saknar mening så kommer snart självmordstankarna. Vårt liv måste handla om mer än att bara livet självt. Vi

behöver ingå i en helhet som är större än oss själva, för det är bara det som kan ge mening med våra liv.

Om den yttersta verkligheten bara skulle vara energi och materia och ett knippe lyckliga tillfälligheter så måste var och en skapa sig själv en mening. Människan står då naken i kosmos och är helt hänvisad till sig själv för att förstå sitt ursprung, sitt mål och avsikten med att man finns till. Tillfälligt kan vi skapa oss mening som gör livet värt att leva. Det kan gå temporärt på ett ytligt plan, men knappats i längden.

Men om den yttersta verkligheten, om ursprunget är Kristus, då är det hos honom som vi kan söka meningen med våra liv. Den franske 1600-tals filosofen Descartes sa: ”Jag tänker, alltså finns jag till”. Med det menade han att man kan tvivla på mycket, men eftersom själva tvivlet förutsätter att man tänker så kan man inte betvivla att det finns *någon* som tänker, nämligen jag själv.

Men Descartes gjorde ett misstag, han skulle ha satt verbet i passivum istället: ”Jag är tänkt, alltså finns jag till.” Innan vi blev till så fanns vi i Guds tanke: vi är tänkta av Gud, och därför är det hos honom som vi ska söka tanken med våra liv.

Johannes kallar Kristus för Ordet, eller *logos* som det står på grekiska. ”I begynnelsen fanns Ordet”. Jesus har med ord, med tanke och mening att göra. Och hans evangelium börjar också med ”I begynnelsen” precis som själva skapelseberättelsen. När han sätter sig för att skriva så tar han avstamp i själva skapelsen. Det är som att han vill säga att; nu sker det något nytt, det sker något så radikalt nytt att det bara kan jämföras med själva skapelsen.

Ordet fanns i begynnelsen, det vill säga, när allt började så var redan Ordet där. Det har aldrig funnits en tid när Ordet inte fanns. Det betyder att allting som finns nu är beroende av Ordet för sin existens.

”Ordet fanns hos Gud”, står det vidare. Ordet för *hos* betyder egentligen mot, i riktning mot. Ordet är vänd mot Gud. Innebörden blir ett uttryck för Ordets personliga relation till Gud. Tar vi då också med den sista satsen i första versen: Ordet var Gud, så får vi å ena sidan att Ordet verkligen är Gud, samtidigt som det står i en relation till Gud. De är ett men ändå inte identiska.

Längre fram i Johannes, i Joh 10:30, så säger Jesus uttryckligen: Jag och Fadern är ett. Att det är Jesus som är Ordet från begynnelsen blir tydligt. Och Ordet är alltså inte något halv gudomligt tillstånd mellan Gud och människa, han är verkligen Gud.

Men, här kommer det nya, Ordet kunde inte bli kvar hos Gud. Gud längtade efter att närma sig oss på vår nivå. Ordet kom till jorden i personen Jesus Kristus, samtidigt som han är en del av Guds innersta väsen. Han kom till oss för att ge oss mening med våra liv.

Kristus är vårt ursprung, men även vårt mål. Jag är A och O, början och slutet sa Jesus. Alltså inte bara början, utan även slutet. Det gäller skapelsen och mänskligheten som helhet, Kristus är både ursprunget och målet. Som Paulus skriver till Korint: Gud ska bli allt, överallt.